

Cuprins

CAPITOLUL I. PRINCIPIUL DISPONIBILITĂȚII VS. ROLUL ACTIV AL JUDECĂTORULUI.....	11
1. Jurisprudența analizată	11
2. Principiul disponibilității.....	16
3. Rolul activ al instanței civile.....	19
4. Critici referitoare la soluția jurisprudențială	22
CAPITOLUL II. ROLUL ACTIV AL JUDECĂTORULUI ÎN PARTAJUL JUDICIAR	27
1. Aspecte teoretice ale principiului rolului activ în procesul de partaj judiciar	27
1.1. Principiul rolului activ al judecătorului	27
1.2. Procedura partajului prin înțelegerea părților.....	28
1.3. Procedura partajului dispusă de instanța de judecată	29
1.4. Vânzarea bunului supus partajului.....	31
1.5. Soluționarea cererii de partaj	32
2. Aspecte practice ale principiului rolului activ în procesul de partaj judiciar	34
2.1. Bunuri comune ale foștilor soți – contribuția la dobândirea bunurilor	34
2.2. Bun propriu vs. bun comun și contribuție exclusivă. Rolul activ al instanței și principiul disponibilității.....	37
2.3. Partaj – cadrul procesual. Rolul activ al instanței.....	40
CAPITOLUL III. PREZUMȚIILE ȘI PRINCIPIUL CONTRADICTORIALITĂȚII ÎN PROCESUL CIVIL	43
1. Despre prezumții în general	43
2. Prezumții de drept material și prezumții de drept procesual.....	47
3. Administrarea probei cu prezumții – posibil conflict cu principiul contradictorialității.....	49
3.1. Principiul contradictorialității în materia administrării probelor	49
3.2. Posibilul conflict între principiul contradictorialității și prezumții.....	51
3.3. Prezumțiile judiciare în practica instanțelor	55
4. Concluzii	58
CAPITOLUL IV. PRINCIPIUL BUNEI-CREDINȚE – APLICAȚII PRACTICE	59
1. Principiul bunei-credințe în desfășurarea procesului civil	59
2. Aspecte practice ale bunei-credințe în procesul civil	60
2.1. Aplicarea nejustificată a amenzii judiciare pentru promovarea unei cereri de chemare în judecată	60
2.2. Exercițarea cu rea-credință a cererii de încuviințare a executării silite	64
3. Concluzii	71

CAPITOLUL V. DESPRE ACȚIUNEA ÎN CONSTATARE.....	73
1. Acțiunea civilă, mijloc de protecție a drepturilor subiective, dar și a situațiilor juridice	73
2. Acțiunea în constatare. Constatarea existenței sau inexistenței unui drept versus constatarea unui fapt.....	78
3. Regimul juridic al acțiunii în constatare. Caracterul subsidiar față în față cu sinuoasa cale „prevăzută de lege” pentru realizarea dreptului.....	86
4. Regimul juridic al excepției caracterului subsidiar al acțiunii în constatare. Prevederile art. 204 alin. 2 punctul 4 C. proc. civ. – o „posibilă salvare” ?	93
CAPITOLUL VI. CAPACITATEA PROCESUALĂ DE FOLOSINȚĂ – OBSERVAȚII TEORETICE ȘI PRACTICE	97
1. Aspecte teoretice referitoare la capacitatea procesuală.....	97
2. Aspecte practice referitoare la capacitatea procesuală de exercițiu	100
2.1. Capacitatea procesuală de folosință a pârâtului într-un litigiu având ca obiect uzucapiunea	100
2.2. Capacitatea procesuală de folosință în cazul unei contestații la executare.....	104
3. Concluzii	112
CAPITOLUL VII. SOLUȚIONAREA DECLARAȚIEI DE ABȚINERE – PROBLEME PRACTICE	114
1. Declarație de abținere formulată de judecătorul desemnat să soluționeze o declarație de abținere anterioară – art. 50 alin. 2 și art. 52 alin. 1 C. proc. civ.....	114
2. Comentariu	115
CAPITOLUL VIII. POZIȚIA PROCESUALĂ A CHEMATULUI ÎN GARANȚIE.....	118
1. Noțiuni introductive	118
2. Termenul de formulare a cererii de chemare în garanție și sancțiunea nerespectării acestuia.....	120
3. Soluțiile ce pot fi pronunțate în etapa verificării admisibilității în principiu a cererii de chemare în garanție	124
4. Soluțiile pe fondul cererii de chemare în garanție	127
5. Comunicarea încheierii interlocutorii și a hotărârii prin care se soluționează fondul cauzei.....	128
5.1. Comunicarea încheierii interlocutorii	128
5.2. Comunicarea hotărârii prin care se soluționează fondul	129
6. Poziția persoanei chemate în garanție în căile de atac.....	130
7. Prescripția extinctivă a dreptului material la acțiune în cazul chemării în garanție.....	137
8. Situația cheltuielilor de judecată solicitate de chematul în garanție.....	139

CAPITOLUL IX. COMPETENȚA INSTANȚEI ÎN LITIGIILE PRIVIND CONTRACTELE DE ASIGURARE DE BUNURI – UNELE PARTICULARITĂȚI	143
1. Preliminarii.....	143
2. Aspecte practice referitoare la competența teritorială de soluționare a litigiilor din materia asigurărilor de bunuri	144
2.1. Premise.....	144
2.2. Declinarea competenței de soluționare a cauzei de la Judecătoria Timișoara la Judecătoria Sectorului 1 București.....	147
2.3. Stabilirea competenței teritoriale de soluționare de către Înalta Curte de Casație și Justiție în urma unui conflict negativ de competență	151
CAPITOLUL X. DIN NOU PROBLEME DE COMPETENȚĂ: IMPLICAȚIILE DECIZIEI NR. 20/2021 A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE PRIVIND COMPETENȚA INSTANȚEI DE EXECUTARE ÎN RAPORT CU PREVEDERILE REGULAMENTULUI NR. 1215/2012	156
1. Problema de drept.....	156
1.1. Dispoziții legale incidente	156
2. O primă interpretare jurisprudențială.....	157
3. Opinia jurisprudențială contrară.....	160
4. Argumente pentru o interpretare unitară.....	165
CAPITOLUL XI. DESPRE ADMISIBILITATE ÎN DREPTUL PROCESUAL CIVIL	171
CAPITOLUL XII. DESPRE RĂTĂCIREA (PROCESUALĂ) A RECLAMANTULUI ÎN LABIRINTUL CĂUTĂRII LOCULUI CITĂRII PĂRĂTULUI PERSOANĂ FIZICĂ	179
1. Dreptul părților de a participa la judecată	179
2. Reguli privind determinarea locului citării.....	184
3. Domiciliul și reședința din perspectiva dreptului material.....	186
4. Câteva probleme procesuale privind locul citării persoanei fizice	188
5. Invocarea neregularităților privind procedura de citare	195
CAPITOLUL XIII. ANULAREA CERERII DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ – ASPECTE CONTROVERSATE	198
1. Jurisprudența analizată	198
2. Comentariu	200
CAPITOLUL XIV. COMUNICAREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI PRIN POȘTĂ ELECTRONICĂ	202
1. Scurte precizări referitoare la hotărârea judecătorească	202
2. Aspecte generale privind comunicarea hotărârii judecătorești.....	203
3. Particularitățile comunicării hotărârii judecătorești prin e-mail	207

CAPITOLUL XV. PRESCRIȚIA EXTINGTIVĂ ȘI COMPENSAȚIA LEGALĂ	
INVOCATE DIRECT ÎN APEL.....	211
1. Jurisprudența analizată	211
2. Comentariu	217
CAPITOLUL XVI. EFECTELE HOTĂRÂRII JUDECĂTOREȘTI. DESFIINȚAREA ACTULUI INIȚIAL ȘI CONSECINȚELE ASUPRA ACTELOR SUBSECVENTE. DOUĂ IPOTEZE DIAMETRAL OPUSE.....	
1. Ipoteza desființării actelor subsecvente.....	220
1.1. Jurisprudența analizată	220
1.2. Comentariu	227
2. Ipoteza menținerii actelor subsecvente	230
2.1. Jurisprudența analizată	230
2.2. Comentariu	237
CAPITOLUL XVII. CHELTUIELI DE JUDECATĂ – PARTICULARITĂȚI ÎN CAZUL ADMITERII CĂII DE ATAC. DIVERGENȚĂ.....	
1. Jurisprudența analizată	238
1.1. Premisele ce au generat divergența	238
1.2. Opinia majoritară.....	240
1.3. Opinia separată	243
2. Comentariu	245
CAPITOLUL XVIII. ORDONANȚA PREȘEDINȚIALĂ ȘI APARENȚA ÎN DREPTUL PROCESUAL CIVIL	
1. Preliminarii.....	247
2. Aspecte practice referitoare la verificarea condiției aparenței dreptului în procedura ordonanței președințiale.....	250
3. Concluzii	254
CAPITOLUL XIX. CONTESTAȚIA PRIVIND TERGIVERSAREA PROCESULUI.....	
1. Premise.....	255
1.1. Noțiuni introductive	255
1.2. Decizia nr. 604/2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă.....	255
1.3. Propunerea legislativă de modificare a contestației privind tergiversarea procesului	257
1.4. Legea nr. 199/2022 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	260
2. Jurisprudență referitoare la contestația privind tergiversarea procesului după intrarea în vigoare a Legii nr. 199/2022	261
2.1. Contestație privind tergiversarea procesului pentru nemotivarea hotărârii în termen de 30 de zile de la pronunțare	261

2.2. Contestație privind tergiversarea procesului admisă pentru nemotivarea în termen a hotărârii judecătorești.....	263
2.3. Contestația privind tergiversarea procesului rămasă fără obiect	264
3. Concluzii	266

CAPITOLUL XX. INCONGRUENȚE PROCEDURALE RELEVATE DE JURISPRUDENȚĂ. ARE VOIE DREPTUL PROCESUAL SĂ FIE CONTRAINTUITIV? ... 267

1. Repararea prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni. „Concursul” de competențe: Drept procesual civil vs. Drept procesual penal	267
2. Încetarea capacității procesuale de folosință a persoanei fizice vs. încetarea capacității procesuale de folosință a persoanei juridice. Aceeași instituție, consecințe procesuale diferite.....	271
3. Regimul juridic general al contestației la executare vs. Particularitățile aduse acestuia prin invocarea clauzelor abuzive în cadrul contestației la executare.....	276
4. Regimul juridic al excepției de nelegalitate – cât de mult contează specializarea instanței?	281
5. Concluzii	284

CAPITOLUL XXI. EXCEPȚIA LIPSEI CALITĂȚII PROCESUALE ACTIVE ȘI EXCEPȚIA PRESCRIPTIEI ÎN CADRUL EXECUTĂRII SILITE..... 285

1. Jurisprudența analizată	285
2. Comentariu	290
2.1. Calitatea procesuală activă de a solicita executarea silită.....	290
2.2. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.....	292

CAPITOLUL XXII. POSIBILA NECONSTITUȚIONALITATE A ART. 713 ALIN. 2 C. PROC. CIV..... 295

1. Premise.....	295
2. Dispoziții relevante	298
3. (In)admisibilitatea contestației la executare potrivit art. 713 alin. 2 C. proc. civ.....	300
4. O interpretare posibil neconstituțională.....	309
5. Concluzii	312

CAPITOLUL XXIII. CLAUZELE ABUZIVE ȘI CONTESTAȚIA LA EXECUTARE ÎN VIZIUNEA CJUE 313

1. Clauzele abuzive – noțiuni generale.....	313
2. Specificul clauzelor abuzive în cadrul contestației la executare	317
2.1. Situația anterioară aplicării Legii nr. 310/2018	317
2.2. Schimbarea produsă prin Legea nr. 310/2018	321
2.3. Consecințele Ordonanței Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a noua) din 6 noiembrie 2019 (Cauza C-75/19).....	323

2.4. Efectele Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 17 mai 2022 (Cauza C-275/19)	326
2.5. Modificările aduse Legii nr. 193/2000 prin OUG nr. 58/2022	329
3. Concluzii	331
CAPITOLUL XXIV. PROTECȚIA DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN PROCEDURA EXECUTĂRII SILITE – CÂTEVA PARTICULARITĂȚI	332
1. Noțiuni introductive	332
2. Perspectiva terțului proprietar	333
3. Perspectiva terțului coproprietar nedeбитor	339
4. Perspectiva creditorului urmăritor	341
5. Concluzii	347
CAPITOLUL XXV. AUTORITATEA DE LUCRU JUDECAT – PARTICULARITĂȚI ÎN EXECUTAREA SILITĂ.....	348
1. Despre autoritatea de lucru judecat.....	348
2. O problemă practică.....	353
3. Diferențe specifice în executarea silită	356
4. Posibile remedii.....	362
5. Concluzii	368